

Manuscript van *Roman de la Rose*. FOTO HERMITAGE AMSTERDAM

Riddertijd herleeft in Hermitage Amsterdam

AMSTERDAM De Hermitage in Amsterdam opent op 7 november de deuren voor de tentoonstelling *Romanovs in de ban van de ridders*.

Er zijn ruim 250 objecten te bewonderen uit de collectie middeleeuwse kunst van het museum de Hermitage in Sint-Petersburg. Er zijn onder meer zo'n achttien harnassen, waaronder dat van keizer Karel V en een ongeveer 50 kilo wegend Duits toernooiharnas uit circa 1500.

Ook is er aandacht voor de

hoofse liefde, de bewondering van een ridder voor een onbereikbare vrouw. Zo is er een manuscript van de *Roman de la Rose*, een erotisch geladen liefdesverhaal uit de dertiende eeuw met zowel kuise als expliciet seksuele kanten.

Daarnaast zijn tal van kostbare kunstvoorwerpen en snuisterijen te bezichtigen, zoals een vergulde reliekenkist uit Limoges uit circa 1200 met scènes uit het Nieuwe Testament.

De expositie duurt tot volgend jaar zomer.

Extra investeringsfonds voor muziekbranche

HOOFDDORP Nederlandse componisten, tekstdschrijvers en muziekuitgevers kunnen vanaf volgende maand een beroep doen op een Investeringsfonds Muziek.

Dit is een initiatief van Buma/Stemra, de belangenbehartiger op het gebied van auteursrecht, tot stand gekomen met medewerking van het ministerie van cultuur. Kort na het uitbreken van de coronacrisis is door Buma/Stemra al 2.750.000 euro apart gelegd voor een noodfonds. Via het ministerie van OCW is er ook nog 2.475.000 euro beschikbaar voor het Investeringsfonds Muziek.

„We hopen met het Investeringsfonds Muziek een positieve impuls te geven aan de muziekin-

dustrie in Nederland door ervoor te zorgen dat er muziek gemaakt wordt die anders nu niet gemaakt zou worden”, aldus Bernard Kobes, voorzitter van de raad van bestuur van Buma/Stemra. „Het is belangrijk dat de continuïteit hiervan bewaakt blijft en dat er geen talent verloren gaat in deze voor de muziek ongekende crisis.”

Circa 1600 auteurs, componisten en uitgevers hebben onlangs een gift uit het al bestaande Noodfonds Muziek ontvangen. Dit fonds was bedoeld om het ergste leed te verzachten bij de muziekprofessionals. Het Investeringsfonds Muziek is voor muziekprofessionals voor het maken van nieuw werk of de exploitatie van bestaand werk.

‘Meer en blijvend geld naar podiumkunsten’

DEN HAAG Er moet jaarlijks nog eens 19,5 miljoen euro bijkomen voor de podiumkunsten, voor producenten maar ook voor festivals in het hele land.

Dat berekende de organisatie De Verenigde Podiumkunstenfestivals, die hoopt dat de Tweede Kamer te hulp komt. Bij de belangengclub zijn gesubsidieerde festivals aangesloten.

Het kabinet kwam al met steunpakketten om de nood door de coronacrisis te lenigen. Dat was volgens De Verenigde Podi-

umkunstenfestival „uiteraard geweldig”, maar daarmee „is echter niet de structuur op de lange termijn gewaarborgd”.

Om de podiumkunsten in de verschillende regio's overeind te houden en om tegelijk ook nieuwe gezelschappen een toekomst te bieden, is het volgens de club nodig om alle door het Fonds Podiumkunsten als goed beoordeelde gezelschappen financieel bij te staan. Nu is er geen geld voor bepaalde gezelschappen die toch worden gewaardeerd door het Fonds.

Corona heeft ook ‘Oom Wanja’ in zijn greep

Het Noord Nederlands Toneel opende maandagavond het nieuwe theaterseizoen in de Groningse Stadsschouwburg met een openbare repetitie van *Oom Wanja*. Geheel coronaproof, al was het virus zeer aanwezig.

JOB VAN SCHAIK

„O, wat heerlijk ruim”, roept een bezoeker uit bij binnenkomst in de grote zaal. „En heel gezellig zo, met al dat groen”, beaamt haar theatergenoot. In de Groningse Stadsschouwburg kun je in het nieuwe seizoen lekker onderuitgezakt in je stoel de benen strekken, nu vanwege corona het aantal rijen is gehalveerd. In de overgebleven rijen staat tussen elk tweetal stoelen een anderhalvemeter tafeltje, met een nepplantje erop.

„De zaal ziet er heel mooi uit”, constateert even later ook Guy Weizman, de artistiek leider van het Noord Nederlands Toneel. Vanaf het podium heet hij het publiek welkom bij de openbare repetitie van *Oom Wanja*. „Het voelt vast veiliger dan in de supermarkt.” De stemming is goed, de aanleiding belabberd. Corona is ook vanavond allesbepalend. „We kunnen deze voorstelling spelen met alle negen acteurs, maar als het nodig is ook met acht, zeven of zes”, zegt Weizman. „Desnoods zelfs met een. En er komt een digitale versie.”

Dat Weizman maandagavond op het podium staat en niet regisseur Liliane Brakema, komt ook al door de pandemie. Brakema maakt *corona volente* vanaf 3 oktober met *Oom Wanja* haar grote-zaaldebuut als regisseur, maar moet dit voorproefje aan zich voorbij laten gaan. Haar oma is overleden, aan corona, en maandagmiddag was de uitvaart.

Ze spreekt het publiek toe met een vooraf opgenomen videoboodschap en vertelt dat ze voor *Oom Wanja* van Tsjechov heeft gekozen omdat het stuk zo ‘angstaanjagend actueel’

is. „Ik dacht: dat moet nu op het toneel”, vertelt Brakema vanaf het witte doek. „En toen kwam corona, waardoor deze voorstelling nog actueler werd. Dit stuk past zo mooi bij deze tijd.” Die tijd - nu en in *Oom Wanja* - is een tijd van crises, van grote veranderingen en van krampachtig vastklampen aan oude verhalen. Doorgaan alsof er niks aan de hand is, terwijl de wereld zoals we die kennen op instorten staat, door corona en door de klimaatcrisis. Waarbij Brakema ook doelt op doorgaan met theatermaken, ondanks alles.

Het dak lekt niet voor niets ongenadig in *Oom Wanja*. Overal op het podium valt water naar beneden, maar de acteurs spelen gewoon door. Maandagavond, tijdens de openbare repetitie, werd alleen het derde bedrijf gespeeld. Dat eindigde in een waterballet, met oom Wanja (Ali-Ben Horsting) in zwembroek. „Er is in dit bedrijf al zoveel water gevallen, hoe zit dat in de andere drie bedrijven”, wil een toeschouwer weten, in het nagesprek met de acteurs. „Dat is voor ons ook nog uitzoeken”, luidt het antwoord.

Vorige week maandag zijn ze begonnen met de repetities voor het derde bedrijf, vertellen ze. Deze maandag is de eerste keer dat ze het doorspelen in de grote zaal. „We proberen vanavond wat dingen uit”, zegt Bram van der Heijden (dokter Astrov). „Die proloog, met al die wachtende acteurs, duurt heel lang, zoals u gemerkt heeft.” Het in elkaar

‘Door corona werd deze voorstelling nog actueler’

flansen van een decor door de acteurs nam inderdaad wat tijd in beslag. „Het idee is dat we ons hebben opgesloten in de schouwburg”, legt Anna Raadsveld (Sonja) uit. „We zijn maandenlang in lockdown gegaan en dan is er opeens publiek en kunnen we beginnen.”

Er zitten twee lagen in het stuk, vertelt Van der Heijden. In het toneelstuk heb je de personages die wanhopig door willen blijven leven zoals vroeger, terwijl alle hoop op een beter leven is vergaan. „En de tweede laag zijn de acteurs die tegen de klippen op dit stuk willen spelen.” Raadsveld: „We moeten doorgaan, ook als het dak instort of als iemand zijn tekst kwijtraakt.” Dat gebeurt niet toevallig in een dialoog over het leegroven van de natuur. Van der Heijden: „We zoeken naar een dubbele werkelijkheid.”

Het derde bedrijf maakt nieuwsgierig naar het eindresultaat. Maar het is vooral het nagesprek met de acteurs dat dit soort openbare repetities zo leuk maakt. Je krijgt een in-kijkje in het maakproces. En dat de regisseur er nu niet bij is, voegt een dimensie toe. „Het stuk wordt zo wat eerder dan anders meer van de acteurs”, zegt Martijn Nieuwerf (professor Serebrjakov). „Dat wordt het op tournee uiteindelijk ook, als de regisseur er niet elke avond bij is.”

Die tournee is van 3 oktober tot en met 12 december. Als corona geen stok tussen de spaken steekt. „Het is heel vervreemdend”, vertelt Bien De Moor (Maria). „Ik had vorige week twee keer een snotneus en werd naar huis gestuurd om me te laten testen. Gelukkig was de test negatief. Als ik positief was getest was deze avond niet doorgestaan.” In deze tijd kan elke avond de laatste zijn.

De openbare repetitie van *Oom Wanja* in de Groningse Stadsschouwburg liep uit op een waterballet. FOTO KNELIS